

ÇIKARMA İŞLEMİ

-1-

♥ İki sayı arasındaki farkı bulmak için yapılan işleme **çıkarma işlemi** denir. Çıkarma işlemi eksilme ve azalma işlemidir.

♥ Çıkarma işleminde daha **büyük** sayıdan **küçük** sayı çıkarılır.

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 13 \\ \hline 44 \end{array}$$

57 sayısı, 13 sayısından büyüktür.

♥ Çıkarma işleminin terimleri vardır.

$$\begin{array}{r} 46 \\ - 21 \\ \hline 25 \end{array}$$

→ Eksilen
→ Çıkan
→ Fark (Kalan)

♥ Çıkarma işleminin sembolü **-** (eksi) işaretidir.

♥ Çıkarma işlemini yan yana veya alt alta yapabilirsiniz.

$$\begin{array}{r} 87 \\ - 42 \\ \hline 45 \end{array}$$

$$87 - 42 = 45$$

♥ Çıkarma işlemi yapılırken önce birlikler sonra onluklar çıkarılır.

ONLUK BOZMADAN ÇIKARMA - 2. İŞLEMİ

♥ Çıkarma işlemine önce birler basamağından başlarız. Sonra onlar basamağına geçeriz.

Birlikleri çıkaralım.

$$\begin{array}{r} 48 \\ - 13 \\ \hline 35 \end{array}$$

Şimdi onlukları çıkaralım.

$$\begin{array}{r} 48 \\ - 13 \\ \hline 35 \end{array}$$

♥ Çıkarma işleminde birliklerin farkı birliklerin altına, çıkarılan onlukların farkı onlukların altına yazılır.

Onlar Basamağı	Birler Basamağı
6	5
2	3
4	2

Onluk	Birlik
6 onluk	5 birlik
2 onluk	3 birlik
4 onluk	2 birlik

$$\begin{array}{r} 65 \\ - 23 \\ \hline 42 \end{array}$$

Eksilen
Çıkan
Fark

$$65 - 23 = 42$$

Eksilen Çıkan Fark

1. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım.

$$74 - 22 =$$

$$95 - 62 =$$

$$59 - 30 =$$

$$29 - 12 =$$

$$66 - 41 =$$

$$46 - 35 =$$

2. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 83 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 36 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 39 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ - 51 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ - 13 \\ \hline \end{array}$$

3. Aşağıdaki çıkarma işlemleri ile sonuçları eşleştirelim.

$$\begin{array}{r} 97 \\ - 72 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ - 32 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ - 63 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$$

20

37

13

25

4. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yaparak sonuçları küçükten büyüğe sıralayalım.

$$\begin{array}{r} 75 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 30 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \\ - 44 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ - 15 \\ \hline \end{array}$$

5. Bir fırındaki 38 ekmeğin 14 tanesi satıldı. Fırında kaç ekmeğe kaldı? -4-

6. Ahmet 45 Lirasının 15 Lirasını harcadı. Ahmet'in kaç Lirası kaldı?

7. Bir sınıftaki 36 öğrencinin 21 tanesi kızdır. Sınıftaki erkek öğrenci sayısı kaçtır?

8. Efe 56 sayfalık kitabın 23 sayfasını okudu. Kitabı bitirmesi için kaç sayfası kaldı?

9. 87 kilo armutun 53 kilosu satıldı. Satılmayan kaç kilo armut kaldı?

10. Bir kümeste 49 civciv vardır. Tavukların sayısı civcivlerden 21 az olduğuna göre kümesteki tavuk sayısı kaçtır?

11. İki basamaklı en büyük sayının 65 eksiği kaçtır?

ONLUK BOZARAK ÇIKARMA -5- İŞLEMİ

♥ Çıkarma işleminde eksilenin birler basamağındaki rakam, çıkan sayıdan küçük olabilir. Bu durumda eksilenin onluğundan 1 onluk alınır.

Örnek:
$$\begin{array}{r} 32 \\ - 15 \\ \hline \end{array}$$

2 birlikten 5 birlik çıkmaz. 3 onluktan 1 onluk alır, birliklere ekleriz.

12 birlikten 5 birliği çıkarırız. Onluk sayısını 1 düşürerek işleme devam ederiz.

$$\begin{array}{r} 2 \text{ } 12 \\ 3 \text{ } 2 \\ - 1 \text{ } 5 \\ \hline 1 \text{ } 7 \end{array}$$

Onluk	Birlik
$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \\ - 1 \\ \hline 1 \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ 2 \\ 5 \\ \hline 7 \end{array}$

Örnek

$$\begin{array}{r} 3 \text{ } 13 \\ 4 \text{ } 3 \\ - 2 \text{ } 5 \\ \hline 1 \text{ } 8 \end{array}$$

Örnek: $72 - 47$ işlemini yapalım.

2 birlikten 7 birlik çıkmaz. Eksilenin onluğundan 1 onluk alırız.

$$\begin{array}{r} 6 \text{ } 12 \\ 7 \text{ } 2 \\ - 4 \text{ } 7 \\ \hline 2 \text{ } 5 \end{array}$$

ÇALIŞMA SAYFASI

-6-

1. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 73 \\ - 55 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 \\ - 65 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 61 \\ - 48 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ - 19 \\ \hline \end{array}$$

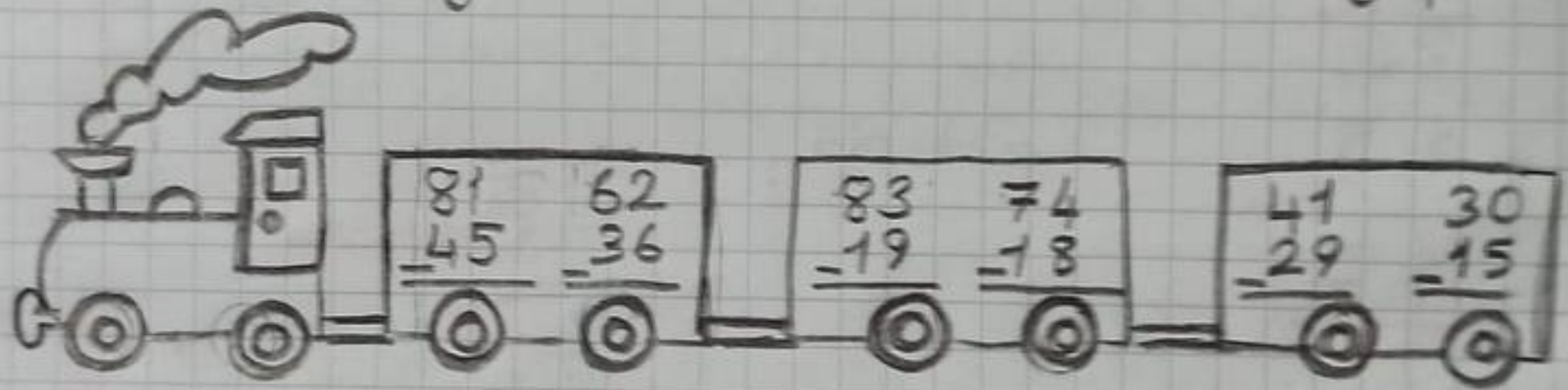
$$\begin{array}{r} 27 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ - 28 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ - 8 \\ \hline \end{array}$$

2. Tren vagonlarındaki işlemleri yapalım.

3. Aşağıda verilen ifadelerle göre işlemleri yapalım.

Eksilen 53, çıkan 19

Eksilen 61, çıkan 34

Eksilen 92, çıkan 45

Eksilen 30, çıkan 17

Eksilen 42, çıkan 26

4. Aşağıdaki çıkarma işlemlerinden hangisinin sonucu en küçüktür?

A) $\begin{array}{r} 60 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$

B) $\begin{array}{r} 70 \\ - 52 \\ \hline \end{array}$

C) $\begin{array}{r} 50 \\ - 17 \\ \hline \end{array}$

5. Ayşe 42 sorudan 16 tanesini -7-
çözdü. Çözmesi gereken kaç sorusu
kaldı?

6. Simitçi 90 simitin 65 tanesini
sattı. Geriye kaç simidi kaldı?

7. Mine annesinin yaptığı 55 kurabiye'nin
38 tanesini okula götürdü. Evlerinde
kaç kurabiye kaldı?

8. Babam 67 yaşındadır. Ben babamdan
39 yaş küçüğüm. Ben kaç yaşındayım?

9. Bir baloncu 72 balonunun 48 ta-
nesini sattı. Kaç balonu kaldı?

10. 85 lirası olan Mustafa parasının
69 lirasını harcadı. Mustafa'nın kaç
lirası kaldı?

11. 3 onluk 4 birlikten oluşan sayıdan
2 onluk 8 birlikten oluşan sayıyı çıkarırsam kaç bulurum?

12. Kolide bulunan 30 yumurtanın 17
tanesini kullandık. Kaç yumurtamız kaldı?

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

Yazı yazarken uymamız gereken kural-
lardan bir tanesi de büyük harflerin kul-
lanmasıdır.

1. Cümleler büyük harfle başlar.

Elmayı çok seviyorum.

Aksam kitap okudum.

2. Özel adlar büyük harfle başlar.

Mustafa Kemal Atatürk

Mehmet Akif Ersoy

3. Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar.

Sarıkoz'a ot verdik.

Kedim Pamuk süt içti.

4. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

Kardeşim 10 Haziran 1982 Çarşamba günü doğdu.

Atatürk 10 Kasım 1938 yılında öldü.

5. Ülke ve şehir adları büyük harfle başlar.

Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.

Ben Denizli'de yaşıyorum.

6. Şiirde her dizenin ilk harfi büyük başlar.

Ağlasam kana kana,

Bu vatani kurtarana,

İnan ki bir gün sana

Öldü denmiyor Atam.

7. Ulusal, resmi ve dñn bayram adları büyük harfle başlar.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı
Kurban Bayramı

8. Adreslerde geçen mahalle, cadde sokak kelimeleri ve isimleri büyük harfle başlar.

Karşıyaka Mahallesi Atatürk Caddesi
Lale Sokak Mutlu Apartmanı Kat: 3
Daire: 13
Pamukkale Denizli

Aşağıdaki cümlelerin yanlışlarını düzelterek altlarına tekrar yazalım.

* pazar günleri sinemaya gideriz.

* mine'nin doğum günü 20 mayıs 2012 cuma günüyümüş.

* osman, ali, ahmet ve efe futbol oynadı.

* Annem denizli'ye geldi.

* köpeğim tekir'i veterinerine götürdük.

* Biz türkiye'de yaşıyoruz.

* yarın 29 ekim cumhuriyet bayramı.

Haydi Çocuklar

PARAMI BİLİNÇLİ HARCARIM

1.

Hayatımızı devam ettirmek için zorunlu olan şeyler **ihtiyaç**larımızdır.

- Beslenme

- Barınma

- Giyinme temel ihtiyaçlarımızdır.

Yokluğunda hayatımızın zorlaşmadığı ilgisiz duyduğumuz, elde edince mutlu olduğumuz şeyler **istek**lerimizdir.

Örnek: Su → İhtiyaç
Oyuncak bebek → İstek

İstek ve ihtiyaçlarımızı karşılamak için alışveriş yaparız. Bunun için de **para** harcarız. Paramızı harcarken önce ihtiyaçlarımızı almalıyız. Örneğin kalem biten bir çocuk kalem yerine çikolata alırsa parasını gereksiz isteklere harcamış olur.

Bize verilen paralarla ihtiyaçlarımızı karşıladıktan sonra bir kısmını biriktirmeliyiz. Para biriktirmek için kullandığımız eşyaya **kumbara** denir. Kumbarada biriktirdiğimiz paralarla daha sonra ortaya çıkabilecek ihtiyaçlarımızı alabiliriz.

Paramızı gereksiz harcamayalım. Önce ihtiyaçlarımızı alalım. Bir kısmını biriktirelim.

ÇALIŞMA SAYFASI

1. Aşağıdaki görsellerin altına istek ve ihtiyaç sözcüklerinden uygun olanı yazalım.

2. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara **D**, yanlış olanlara **Y** yazalım.

_____ Her teneffüs kantinden mutlaka bir şey alırım.

_____ İhtiyaçlarımı aldıktan sonra kalan paramı kumbarama atarım.

_____ Paramı hemen harcarım, sonra ailemden tekrar para isterim.

_____ Önce ihtiyaçlarımı sonra isteklerimi alırım.

3.

çikolata

ceket

tablet

ekmek

Yukarıda verilenlerden kaç tanesi temel ihtiyacımızdır?

A) 1

B) 2

C) 3

4. Mustafa → Suyum bitti ama paramla dondurma aldım.

Mustafa'nın bu davranışıyla ilgili hangisi söylenebilir?

A) İhtiyaçlarına öncelik vermiştir.

B) İsteklerine öncelik vermiştir.

C) Parasını bilinçli harcamıştır.